

50. Yıl Söyleşileri: M. Macit Mutaf BİRLİK VE DAYANIŞMANIN ODASI

Şubemizin kuruluşundan bugüne kadar sürdürülen çalışmaların dönüm noktalarını üyelerimize anımsatmak amacıyla Bültende yer verdiğimiz 50. yıl söyleşilerinin bu sayımızdaki konuğu Macit Mutaf oldu.

-Şube ve Oda çalışmalarına komisyonlardan, yönetim kurullarına ve profesyonel çalışmaya varıncaya kadar hemen hemen her kademedeki uzun yıllardır görev alan deneyimli bir üye olarak, Şubemizin 50 yıllık gelişimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

EMO İzmir Şubesi ile tanışmamın üzerinden otuz üç yıl geçti. On yılını profesyonel çalışarak geçirdiğim Şubede başkanlık ve yazmanlık görevlerinde bulundum. Şubedeki görevlerimin dışında EMO ve TMMOB de üç dönem Denetleme Kurulu üyeliklerinde bulundum. Uzun yıllar boyunca değişik konularda çok fazla anı biriktirdim. Bunların içerisinde okurların ilgisini çekebilecek konularda yaşadıklarımı paylaşmak isterim.

Öncelikle EMO İzmir Şubesinin yeni hizmet ve eğitim binasının tüm meslektaşlarımız için önemli bir kazanım olduğunu belirtmek isterim. Sayıları giderek artan üyelerimizle

bölgemizde eğitim gören çok sayıda elektrik-elektronik mühendisi öğrencilerimizle daha uygun mekânsal ortamlarda bir araya gelmek, onlarla daha doğru iletişim kurmak ve daha iyi hizmet verebilmek için daha uygun bir mekan gerekiyordu. Emeği geçenleri sıralarken Şubemizin kuruluşundan yani elli yıl öncesinden başlamak gerekiyor çünkü o dönemlerden günümüze yönetimlerde görev alanların aynı hedef, aynı ideal için o günkü koşullarda var edebildikleri ile bugünü oluşturabildik. Artık gereksinime yanıt vermediği için değiştirdiğimiz eski mekanlarımız hem bizim yeni binamız için önemli bir kaynak olmuş hem de uzun yılların emeği ile yoğrulan dayanışma geleneğimizin güzel bir örneğini verebilmemizi sağlamıştır. O nedenle yeni hizmet ve eğitim binamızı kuruluşundan bugüne görev alan tüm üyelerimizin katkıları ile oluşturduğumuz bilincinde olmamız gerekiyor.

EMO çatısı altında tüm Şubelerimizin üyeleri ile buluştukları mekanlarımızın kendi mülklerimiz olması elbette çok güzel olur. Bu binalar aynı zamanda çalışanlarımız içinde bir güvence olarak görülebilir. Alsancak'taki ilk hizmet binamız benden önceki dönemlerde alınmış. Alımı aşamasında İstanbul Şubesinin katkıları olmuş. Benim görev aldığım dönemlerde mülk edinen Bursa, Adana, Diyarbakır Şubeleri ile o dönemde temsilcilik olarak görev yapan Antalya Şubesinin her iki yeri ile Denizli Şubesinin mekanlarının alımlarında aynı şekilde EMO İzmir Şubesi olarak gereken katkı sağlanmıştı. Bu tür büyük proje ve etkinliklerde hem üyelerin hem de diğer Şubelerin katkı ve katılımları olması ve bu geleneğin sürdürülmesi gerektiği düşüncesindeyim.

Şubemizin elli yıllık gelişiminin ilk bölümü olan 12 Eylül 1980 dönemine kadar olan birinci bölüm, Şubenin kuruluşu, EMO olgusunun ve gerekliliğinin üyelere ve kurumlara kabul ya da ikna ettirilme dönemi olarak görebiliriz. Siyasi ortamın yarattığı güçlükler içerisinde bir çok konuda ortak işler yapılmak üzere fikirler üretilmiş. Kesintili dönemin ardından 90'lı yıllara doğru artık yeniden örgütlenme ve kurumsallaşma dönemi olarak somut bir çok projenin yaşama geçirildiğini ve geliştirildiğini görebiliyoruz.

-12 Eylül'ün hemen öncesinde mezun olarak meslek yaşantısında başlamışsınız. 80 sonrası dönemin koşullarını

1957 yılında Kars'ta dünyaya gelen M. Macit Mutaf, İstanbul Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi Mühendislik Fakültesi Elektrik Mühendisliği Bölümü olarak başladığı üniversite eğitimini Yıldız Üniversitesi olarak 1979 yılında tamamladı. 1988-1998 yılları arasında EMO İzmir Şubesi'nde müdür ve örgütlenme sekteri olarak görev yaptı. EMO İzmir Şubesi'nin 17-21'inci çalışma dönemlerinde Yönetim Kurulu Yazmanı olarak görevini üstlendi. 22. ve 23. dönemlerde ise Yönetim Kurulu Başkanı olarak görevinde bulunan Mutaf, 39, 40 ve 41. dönemlerde ise EMO ve TMMOB Denetleme Kurullarında üyelik görevi aldı. Uzun yıllar boyunca yönetimlerin yanı sıra profesyonel çalışan olarak da Şube çalışmalarına katkı sağlayan Mutaf, merkezi düzeyde çalışmalar içinde de yer aldı. Elektrik malzemeleri ticareti konusunda serbest olarak çalışmakta olup Şube yayın komisyonu başta olmak üzere çok sayıda komisyon da görev alan Mutaf, halen Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi'nin çalışmalarına aktif olarak katılarak, bilgi ve deneyimleriyle oda çalışmalarına katkı sağlamaya devam etmektedir.

ve Oda çalışmalarının nasıl yürütüldüğü anlatabilir misiniz

1986 yılında Alsancak'taki binamızda profesyonel olarak göreve başladığımda yarı zamanlı olarak çalışan bir hizmetli kadromuz vardı. Bugünkü Antalya ve Denizli Şubesinin sınırları içerisinde bulunan tüm il ve ilçeler sorumluluk alanımız içerisinde yer alıyordu. 12 Eylül'ün örgütlenmeyi ve muhalefeti biçtiği yılların ardından EMO'yu tekrar güçlü bir yapıya taşımak, üyeler ile kopan bağları yeniden kurmak gerekiyordu.

1980 sonrası dünyadaki küreselleşme olgusuna paralel olarak ülkemizde 24 Ocak kararları ile açılan emperyal pazara özelleştirme adı altında yerli ve yabancı sermaye girişine dikensiz gül bahçesi yaratabilmek için ücretler ve özgürlük alanları iyice geriletiyordu. Bu süreçte kamuda çalışan meslektaşlarımızla Şubemizde, temsilciliklerde ve işyerlerinde sürekli toplantılar yaparak sözleşmeli personel adı altında iş güvencesiz çalışma koşullarının kabul edilmemesi yönünde bilgilendirmelerde bulunuyorduk.

Serbest çalışma ortamında üretilen yapı ve tesis projelerinin EMO denetimine sunulması sürecinde Belediye ve TEK'de görevli yönetici üyelerimize de bir yandan sözleşmeli

personel uygulamasının ilerde işsizliği arttıracığını belirtirken diğer yandan EMO denetimli serbest çalışma ortamının gelecekte onlar içinde iş güvencesi anlamına geleceğini anlatmaya uğraşıyorduk.

Kamuda ve serbest çalışan üyelerimizle daha iyi çalışma koşulları için yoğun mücadele verilirken diğer yandan yeni dünya düzeninin Türkiye'ye yansımaları olarak çıkarılan yasa ve yönetmeliklerden üyelerimizin olumsuz etkilenmemesi, mesleğimizin korunması adına sürekli komisyon toplantıları ile gelişmeleri izliyor, karşı çıkışları örgütleyiyor, EMO İzmir Şubesi Bülteni aracılığı ile üyelerimizi bilgilendiriyor, etkinlikler yapıyor ve gerekirse yasal girişimlerde bulunuyorduk.

-Bülten çalışmalarınızda en çok emeği geçen üyelerimizden birisiniz. Sektörümüz içerisinde her ay yayımlanan en uzun süreli yayın olan bültenimizi nasıl yaşama geçirdiniz?

Şube Bültenimiz kurumsallaşmış yapısı ile düzenli ve sürekli olarak üyelerimizle bulduğumuz en önemli etkinliklerimizden birisidir. Otuz yılını aşan süreyle her ay yayınlanan Bülten, sektörel yayın olarak da başarılıdır. Merkezi ve yerel olarak gerçekleştirilen tüm toplantılar, eğitimler, etkinlikler, genel kurullar, basın açıklamaları ve benzer tüm

çalışmaların kayıt altına alınması ve arşivlenmesi gibi önemli bir hizmeti üstlenmektedir. Bülten önce Yönetim Kurullarının önem verdiği duyurular teksir makinası ile çoğaltılarak yapıldı. Başlangıçta sürekli yayın çıkarmanın zor olacağı

gerekçesi ile karşı çıkan arkadaşlarımız oldu. Ancak bugüne kadar Bülten Yayın Komisyonlarında görev alan üyelerimiz o denli sahip çıktılar ki her zaman Şubemizin görünen yüzü ve üyelerimizle iletişimin en önemli halkası oldular.

-EMO İzmir Şubesi, TMMOB içinde üye dayanışmasının en yüksek olduğu birimlerden biri olarak nitelendiriliyor. Dönemin zor koşullarında, toplumsal bölünmeye karşın, bu tablo nasıl oluşturulabildi?

EMO İzmir Şubesinde 1986 yılında başladığım profesyonel çalışma yaşamımın ilk bölümü aynı yıl bitti. İlk genel kurulda o döneme kadar yönetimde azınlıkta bulunan gruptaki arkadaşlarla birlikte ikinci listeden aday oldum. Demokrat Mühendisler arasında iki ayrı liste olarak dört dönem seçim yaşadık. Siyaset yapma ve yorumlarımız farklı olmakla birlikte iki ayrı grup olarak mesleki çalışmalarda birlikte üretimler sürüyordu. Ülkemizin ve mesleğimizin can alıcı sorunları karşısında bir üyenin bile desteğine gereksinmemiz varken ayrışmak doğru değildi. Her iki grubun üyelerinin de yer aldığı küçük kurul olarak isimlendirdiğimiz platform toplantılarımızda birlikte karar almak ve birlikte uygulamak, süreçleri sağlıklı olarak sürdürerek, hem söylemde hem eylemde birbirimize güvenerek farklılıklarımızı zenginlik olarak görebiliriz. Bugün halen referans şube olarak EMO İzmir Şubesinin bir olma, birlikte olma felsefesine tüm üyelerin sahip çıktığını görebiliyoruz. Elbette kendisini demokrat olarak tanımlayan mühendislerin farklı listeler olarak seçimlere katılmasını bir zenginlik olarak görebiliriz. Ancak genel ku-

rullarda sağlanan çoğunlukların tüm süreci olumsuz olarak etkileme olasılığı, grupların birbirine çalışma alanı sağlamaması ve en önemlisi karşılıklı güvenin bir türlü oluşmaması daha iyi bir dünya yaratmak iddiasında olan bizler için kabul edilebilir ve sürdürülebilir değildir. Halen TMMOB ve EMO içerisinde birbirlerinin çalışma alanlarını tanımayan, bilgi birikimlerinden yararlanmasını engelleyen, dayanışma bilincini içselleştiremeyen yönetici ve arkadaşlarımızın bu hatalarını sürdürüyor olması oldukça düşündürücü.

-Anılarınızda yer tutan ve özellikle genç meslektaşlarımızın bilgi sahibi olmasını istediğiniz projeler ve özel çalışmalar oldu mu?

Proje aşamasında tartışılmasından, kararının alınması ve uygulanmaya geçilmesi süreçlerinin içerisinde olduğum ve sorumluluk üstlendiğim birkaç çalışmayı bu başlık altında sizlerle paylaşmak isterim.

Bunlardan birisi EMO İzmir Şubesi Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı'dır. Genç yaşta yitirdiğimiz Şube Başkanımız Mesut Ulutaş'ın tedavi sürecine ve vefatından sonra çocuklarının eğitimine destek olmak üzere açtığımız dayanışma kampanyasının çok başarılı olması ve amacına ulaşması üzerine bu durumun kurumsallaştırılması amacıyla oluşturduğumuz

yardımlaşma sandığı uzun yıllar ayrı bir tüzel kişilik olarak çalışmalarını yürüttü. Mesut Ulutaş ve ardından beş yıl sonra yitirdiğimiz Nihat Özgül için açtığımız yardımlaşma kampanyalarına üyelerimiz, sektörümüzün diğer kuruluşlarında görev yapan işçi ve memur arkadaşlar, diğer oda üyelerinin verdikleri destekleri hiçbir zaman unutamam. Üye sayısı yüz elli aktif yaklaşık iki yüz elli kişiye ulaşan Yardımlaşma Sandığı yıllarca birçok üyemizin zor günlerinde yanlarında olarak amacına uygun olarak görev yaptı. Sandığımızın daha işlevsel olabilmesi amacıyla EMO Vakfı'na dönüştürülmesi önerileri aynı zamanda Sandığın kapatılması kararı oldu. Beni çok üzen bu karar sonrası maalesef Vakıf oluşumunu da değişik gerekçelerle gerçekleştiremedik.

Yine önemli ve somut bir projemizde EGE KALMEM adıyla oluşturduğumuz Kalibrasyon ve Metroloji Eğitim Merkezi'dir. Şubemiz standartlar komisyonunun çalışması ve önerisi ile başlanan çalışmalar Makina Mühendisleri Odası (MMO) İzmir Şubesi'nin de katılımı ile güçlü ve önemli bir merkeze dönüştü. Bu merkez ile amacımız çok sağlıklı iletişim kuramadığımız sanayi iş kollarında çalışan üyelerimizle KALMEM üzerinden ilişki geliştirmek ve ilgi alanımıza

giren konularda ölçüm ve eğitim çalışmalarını yapmaktı. Bu proje için EMO Konutlarında bulunan mülkümüz laboratuvara dönüştürüldü ve teknik elemanlarımızla birlikte TÜBİTAK tarafından akredite edilerek Şube Yönetim Kurullarına bağlı olarak çalışan MMO-EMO ortak çalışma gurubu oluşturuldu. Yıllarca kalibrasyon hizmeti ve metroloji eğitimleri vererek çalışan EGE KALMEM'den üyelerimizle rekabet etmek zorunda kalabileceğimiz gerekçesi ile ayrıldık. Merkez halen MMO İzmir Şubesi tarafından hizmet vermektedir.

EMO Konutlarından söz açılmışken, bu projemiz hakkında da bilgi vermek istiyorum. Üyelerimizin beklentilerini aldığımız bir anket çalışması sonrası üyelerimize bir arada olabilecekleri yaşam alanları oluşturmak üzere yapı kooperatifi çalışması başlattık. Bayraklı Manavkuyu'da bulduğumuz bir arsa üzerinde iki dairesi Şubemize ayrılan otuz iki konutluk bir siteyi üyelerimizin katılımına sunduk. Başlangıçta üyelerimiz biraz çekingen davrandılar ve konutların bir kısmını diğer meslek odalarından üyelere açmak durumunda kaldık. İki yıl gibi çok kısa sürede konutları tamamlayarak taşındık ve otuz yıldır birlikte yaşanan somut bir proje ve güzel bir ortam yarattığımızı düşünüyorum.

EMO İzmir Şubesi uzun yıllardır düzenlediği etkinliklerin birçoğunu yineleyerek kurumsallaştırdı. Asansör Sempozyumları, Enerji Forumları, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu, Rüzgar Sempozyumları, Otomasyon Günleri, İzmir İletişim Günleri etkinliklerinin bir kısmı halen devam ediyor, bir kısmı bu dönem altıncısını yapacağımız Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi çatısı altında birleştirilerek gerçekleştiriliyor. Düzenlenmesinde çok çalıştığım ve unutamadığım etkinliklerde birisi de İletişim Günleri etkinliği altında gerçekleştirdiğimiz paneldi. İletişim sektöründe dönemin dünya çapında önemli firmalarının (Siemens, Alcatel, Aselsan, Vestel, Netaş ve Türk Telekom) genel müdür ve yardımcılarının bizzat katıldığı etkinlik ve İletişim Günleri etkinliği sektörel olarak gücünü ve etkisini gösteriyordu.

Kültür Sanat ve Sosyal Etkinlikler Komisyonlarımızın çalışmaları çerçevesinde ülkenin her yanına düzenlediğimiz gezilerimize üyelerimizin aileleriyle katılması, birbirlerini daha iyi tanımalarını ,güzel ortak anılar biriktirmemizi ve dostluklarımızı pekiştirmemizi sağlıyordu. Yine Şube etkinliklerimiz çerçevesinde gerçekleştirdiğimiz ve katılımcıları Aziz Nesin, Erdal Öz, Can Yücel, Ekrem Akurgal, Gani Müjde, Alpaslan Işıklı, Meryem Koray, Aydın

Engin, Ahmet İnam, Korkut Boratav, ve bir seçim etkinliği için EMO sitesine gelen Fakir Baykurt ve daha birçok isimle çok güzel anılarım oldu.

-Odanın hemen hemen her kademesinde bulunmuş, halen komisyonlarda ve etkinlik yürütme kurullarında yer alarak çalışmaları yakından takip edebilen üyelerden bir olarak, özellikle genç meslektaşlara, yöneticilere neler önerirsiniz.

Mevcut siyasi iktidarın yasallaştırdığı baskı ortamında, kısıtlanan özgürlüklerimizin genişletilmesi için hepimizin odamızın içerisinde yer alması gerekir. Bu büyük mücadele ancak birlik ve dayanışma ile olur. Dışarıda duranları EMO çatısı altında mücadele vermeye çağırırken içimizdeki bir kısım arkadaşımızı görmeden gelemeyiz.

Otuz üç yıllık EMO deneyimlerimle her zaman kolektif çalışmanın ön plana çıkarılması gerektiğini belirtmeliyim. Şubemizde gerçekleştirilen etkinliklere birçok genç meslektaşımız katılıyor ancak onlarla EMO platformu içerisinde buluşan yönetici ve özellikle profesyonel olarak çalışan mühendislerin bu buluşmaları bir adım ileriye taşıyarak başka etkinliklere, komisyonlara ve Yönetim Kurullarına kadar zenginleştirmeleri gerekiyor.

On yıl profesyonel olarak çalıştığım EMO İzmir Şubesinde ayrıldık-

tan sonra yaklaşık iki dönem Şube Başkanlığı görevinde bulundum. Mesleki ve demokratik örgütüm olarak kendimi ifade edebildiğim EMO'da ülke, toplum ve meslek yararına gördüğüm tüm etkinliklerin içerisinde bulunmaya çalıştım ve diğer meslektaşlarımla da bu örgütlü yapı içerisinde yer alması için çaba gösterdim.

EMO İzmir Şube kuruluşundan bu yana birçok önemli etkinliğe imza attı, dosyalar projeler hazırladı, düzenlemeler yaptı. Her yönetim aldığı bayrağı daha ileriye taşıırken yaşlı-geçmiş tüm üyelerle birlikte başardı. Zaman zaman geçmiş yöneticilerimizin kendi yönetim anlayışlarından farklı yönetim şekillerine eleştirileri olabiliyor. Ya da gençlerin farklı beklentileri nedeni ile yönetimlere eleştirileri olabiliyor. Eleştirileri ötekileştirmeden değerlendiren yönetimler mutlaka başarılı olmuşlardır. Ne mutlu ki Şubemiz bu yönden geleneksel ortak refleksi yakalayabilmiştir.

Uzmanlık alanımıza giren konularda teknolojik gelişmeler çok hızlı oluyor. Buna bağlı olarak üyelerimizin EMO'dan beklentileri de farklılaşıyor. Yönetimlerde görev alan arkadaşlarımızın bu dönüşümleri yakalayıp ,çalışma programlarına alırken, diğer yandan da demokrasiye, insan haklarına önem veren, hayatı bilimsel düşünceler ışığında yorumlayan kişiler olarak bu sorumluluklarının gereği olarak üstlendikleri görevlerde mutlaka başarılı ve örnek olmaları gerekiyor.

